

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ, УПРАВЛІННЯ
ТА СУСПІЛЬНИХ НАУК

СОЦІАЛЬНА РОБОТА: СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК

МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
18 ГРУДНЯ 2025 РОКУ

Львів – 2026

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Факультет психології та соціального захисту

Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
18 грудня 2025 року

Львів – 2026

УДК 316.4.05: 009. 37.032

Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток.
Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 18 грудня 2025 р.; [за ред.: Нагірняка М.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД, 2026. 590 с.

Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (грудень 2025 р.) присвячені стратегічним змінам у системі соціальної роботи під впливом воєнного стану. У збірнику проаналізовано перехід до розвивальної парадигми та впровадження інноваційних технологій у соціальну політику. Особлива увага приділена комплексній підтримці ветеранів, військовослужбовців, внутрішньо переміщених осіб та громадян, які постраждали від наслідків бойових дій. Матеріали охоплюють широкий спектр тем: від психологічної реабілітації та соціального супроводу в секторі безпеки до новітніх методів соціального менеджменту та взаємодії державних і громадських інституцій.

Опубліковані тези мають вагомe значення для модернізації вищої освіти та практичної діяльності. Вони спрямовані на: вдосконалення професійної освіти, формування компетентностей, професійних навичок майбутніх соціальних працівників, сприяння активному обміну досвідом між науковою спільнотою та практикуючими спеціалістами, розробку адаптивної та професійної моделі діяльності фахівця соціальної сфери, що відповідає викликам сучасності.

Це видання стане цінним ресурсом для широкого кола читачів, які прагнуть глибоко зрозуміти виклики, що постали перед соціальною сферою в часи війни та масштабних суспільних змін. Книга пропонує ґрунтовний аналіз пріоритетів розвитку галузі. Особливу увагу приділено стратегіям післявоєнного відновлення, що робить видання актуальним як для науковців, так і для практиків.

Головний редактор: НАГІРНЯК Михайло Ярославович

кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
(Протокол № 3, від 23 січня 2026 р.)*

© Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, 2026

© Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук 2026

© Нагірняк М.Я. 2026

- Зубрицький І.** Забезпечення права на соціальну стипендію здобувачів фахової передвищої та вищої освіти, які відмовилися від отримання РНОКПП з релігійних переконань..... 113
- Косован О.** Особливості надання соціально-адміністративних послуг для вразливих категорій населення на деокупованих територіях Херсонської області 118
- Крачковський М.** Соціальна політика в умовах війни та глобальної невизначеності: сучасні виклики та інструменти політики..... 122
- Кухар Н.** Психологічний аналіз кризової ситуації в сім'ї з точки зору психолога за фільмом «У гонитві за щастям»... 126
- Литвин О.** Технологічний оптимізм як чинник адаптації системи соціального захисту до цифрових трансформацій 129
- Олексин К.** Вплив соціальної реклами на формування недискримінаційних суспільних установок щодо осіб з інвалідністю в Україні 132
- Садолінський І.** Social Policy under Conditions of Crisis and War: National Responses and International Practices..... 135
- Чичигіна О.** Недержавне фінансування як відповідь на сучасні виклики соціальної політики в Україні 139
- Шегинська Н., Змійовська І.** Менеджмент професійних компетентностей соціальних працівників в умовах постійних соціальних криз: моделі супервізії та мотивації. 143
- Гордієнко М.** Емоційна стійкість соціального працівника як чинник консолідації українського суспільства..... 146
- Ковба Д.** Особливості надання соціальних послуг в Хорватії 154

суспільства спроможний ефективно протидіяти рашистській агресії й виборювати суверенне буття української держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. Жижко С. Перетворення. К.: Видавничий центр «Просвіта», 2011. 440 с.
2. Винницький М. Український Майдан, російська війна. Хроніка та аналіз Революції Гідності; переклад з англ. Романа Клочка. Львів: Видавництво Старого Лева, 2023. 560 с.
3. Рябченко В. Світоглядно-методологічні засади формування й використання понятійно-термінологічного апарату в науковій, освітній та суспільно-практичній діяльності: Монографія. Київ: Фітосоціоцентр, 2011. 468 с.

Дарія КОББА

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Науковий керівник: к.політ.н., доцент **ГРИЦАНЮК В.В.**

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В ХОРВАТІЇ

У сучасних умовах трансформації соціальної політики в країнах Європейського Союзу особливого значення набуває аналіз національних моделей соціальних послуг, їх ефективності, доступності та відповідності потребам вразливих груп населення. Досвід Хорватії є показовим для країн Центрально-Східної Європи, оскільки держава пройшла шлях постсоціалістичних реформ, гармонізації законодавства з нормами ЄС та одночасно стикається з демографічним старінням, регіональними диспропорціями й дефіцитом соціальних кадрів. Вивчення особливостей надання соціальних послуг у Хорватії є актуальним з точки

зору порівняльного аналізу та може бути корисним для вдосконалення системи соціальної підтримки в Україні [1].

Хорватія – держава Південно-Східної Європи, розташована на узбережжі Адріатичного моря, член Європейського Союзу з 2013 року. Країна демонструє відносно стабільний соціально-економічний розвиток і прагне до формування інклюзивного суспільства, орієнтованого на забезпечення гідного рівня життя для всіх громадян. Система соціального захисту ґрунтується на принципах рівності, солідарності та доступності й охоплює підтримку сімей з дітьми, людей з інвалідністю, осіб похилого віку, безробітних, жертв насильства та інших уразливих груп населення.

Правове регулювання соціальних послуг у Хорватії визначається Законом про соціальне забезпечення (Social Welfare Act), який закріплює право громадян на доступ до соціальних послуг і встановлює умови їх надання. У статті 70 цього Закону соціальні послуги визначаються як діяльність, спрямована на виявлення, запобігання та подолання соціальних труднощів осіб і сімей, а також на підвищення якості життя у громаді [2]. Важливим інструментом інформування населення є національний електронний портал e-Citizens, який містить каталог прав і соціальних послуг.

Стратегічні орієнтири розвитку системи закріплені у Національному плані розвитку соціальних послуг на 2021–2027 роки, що передбачає підвищення доступності послуг на місцевому рівні та розвиток інноваційних і сталих форм соціальної підтримки. Управління системою соціальних послуг здійснюється за принципом розподілу повноважень: Міністерство праці, пенсійної системи, сім'ї та соціальної політики встановлює стандарти, критерії та вартість послуг, тоді як регіональні й місцеві органи влади відповідають за фінансування окремих видів догляду, притулків і програм підтримки. Контроль якості послуг здійснюється через систему державної інспекції та ліцензування провайдерів.

Фінансування соціальних послуг у Хорватії є відносно значним. У 2024 році загальні державні витрати на соціальні послуги на національному, регіональному та місцевому рівнях становили близько 934 млн євро, а витрати на соціальний захист – 20,6 % ВВП. Основна частка коштів спрямовується на персональні виплати, довгостроковий догляд та утримання державних соціальних закладів. Водночас зберігаються регіональні відмінності у фінансуванні та доступі до послуг, що впливає на їх реальну ефективність.

Особливе місце в системі соціальних послуг займає довгостроковий догляд за особами похилого віку. Станом на початок 2024 року близько 23 % населення Хорватії становили особи віком 65 років і старше. Попри наявність різних форм підтримки – допомоги по догляду, інклюзивної допомоги, догляду на дому, підтриманого проживання та теледогляду – охоплення послугами залишається обмеженим порівняно з реальною потребою. Зокрема, денний догляд у 2024 році отримували лише 462 літні особи, а середній обсяг догляду на дому становив близько 18 годин на місяць на одного отримувача.

Для дорослих осіб з інвалідністю система соціальних послуг зазнала суттєвих реформ у 2023–2024 роках. Запровадження Закону про особисту допомогу та Закону про інклюзивну допомогу спростило процедури доступу до підтримки, об'єднало кілька видів виплат в єдину систему та забезпечило правову гарантію отримання послуг. Це сприяло зростанню кількості як користувачів, так і постачальників соціальних послуг, хоча проблема інституціоналізації та нестачі місць у підтриманому житті залишається актуальною.

Значна увага в Хорватії приділяється захисту дітей та підтримці жертв домашнього насильства. У 2024 році понад 3,6 тис. дітей перебували в альтернативних формах опіки, при цьому держава поступово розширює підтримане проживання як альтернативу інституційному догляду. У сфері протидії домашньому насильству функціонує мережа

притулків, консультативних та правових послуг, а законодавчі зміни 2025 року посилили соціальні гарантії для постраждалих жінок, зокрема щодо фінансової підтримки та безстрокового психосоціального консультування.

Система мінімальних доходів включає гарантовану мінімальну допомогу, житлові субсидії та підтримку вразливих споживачів енергії. Водночас проблема бідності та соціального виключення залишається актуальною, що зумовило реалізацію Національного плану боротьби з бідністю та соціальним виключенням на 2021–2027 роки [3]. У сфері житлової політики Хорватія у 2025 році ухвалила перший Національний план житлової політики до 2030 року, спрямований на забезпечення доступного житла та підтримку бездомних осіб.

Висновки. Система соціальних послуг у Хорватії характеризується сформованою правовою базою, наявністю стратегічних документів та відносно високим рівнем державних соціальних витрат. Запроваджені реформи у сфері підтримки людей з інвалідністю, протидії домашньому насильству та житлової політики свідчать про прагнення держави підвищити рівень рівності доступу до соціальних послуг та їхню відповідність сучасним європейським стандартам.

Водночас ключовими викликами залишаються демографічне старіння населення, недостатнє охоплення довгостроковим доглядом, регіональні диспропорції у наданні послуг і розрив між стратегічними цілями та їх реалізацією на місцевому рівні. Досвід Хорватії демонструє, що навіть за наявності фінансування та законодавчого забезпечення ефективність соціальних послуг значною мірою залежить від управлінської спроможності громад, міжсекторальної взаємодії та орієнтації на потреби конкретних користувачів. Для України цей досвід є цінним у контексті реформування соціальної сфери, розвитку громадських послуг і впровадження інклюзивних підходів у соціальній роботі.

ЛІТЕРАТУРА

1. European Commission. *Social protection & social inclusion*. Employment, Social Affairs & Inclusion. URL: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/social-protection-social-inclusion_en (дата звернення 10.12.2025)
2. Government of the Republic of Croatia. *National Plan for Combatting Poverty and Social Exclusion 2021–2027*. Official strategic document (PDF). URL: <https://pravamanjina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/National%20Plan%20for%20the%20Protection%20and%20Promotion%20of%20Human%20Rights%20and%20Combatting%20Discrimination%20for%20the%20period%20to%202027.pdf> (дата звернення 10.12.2025)
3. World Bank / Government of Croatia. *National Plan for Fight against Poverty and Social Exclusion 2021–2027 (summary)*. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099102924121840671/txt/P1789751ffe9af0261b8a21064568f315ff.txt> (дата звернення 10.12.2025).

Vіta ГРИЦАНЮК

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ЕКОСОЦІАЛЬНИЙ ВИМІР СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ

У сучасних умовах соціальна робота зазнає глибинних трансформацій, виходячи за межі традиційного розуміння підтримки вразливих груп та інтегруючи нові напрями суспільного розвитку. Зростання екологічних загроз, зміна клімату, посилення соціальної нерівності та техногенні ризики дедалі частіше впливають на добробут людей і громади, що зумовлює необхідність переосмислення меж і змісту професійної діяльності соціальних працівників. Відтак